

DE GELE AARDSLAK *LIMACUS FLAVUS* OP TERSCHELLING

H.K. Mienis

Limacus flavus on Terschelling

Finds of the Yellow gardenslug *Limacus flavus* (Linnaeus, 1758) on the Isle of Terschelling, province Friesland, the Netherlands, are enumerated. This introduced slug has been found once indoors in West-Terschelling and three times (1970, 1989 and 2003) under or near the hedge at the south-east side of the old church in Hoorn.

De Gele* aardslak *Limacus flavus* (Linnaeus, 1758), familie Limacidae, moet in Nederland beschouwd worden als een allochtone naaktslak, die vooral in menselijke omgeving wordt aangetroffen. De meeste vindplaatsen van deze meest huiselijke naaktslak in Nederland liggen in de Randstad, maar ook elders in Nederland komt de soort hier en daar voor (Gittenberger *et al.*, 1984).

Van Terschelling werd de soort voor het eerst gerapporteerd door Visser (1968). Een vijftal exemplaren bleek aanwezig te zijn in een stand met Wijfjesvaren *Athyrium filixfemina* in het Natuurhistorisch Museum te West-Terschelling. Deze vondst was voldoende om *Limacus flavus* op te voeren in de lijst van op Terschelling voorkomende land- en watermollusken (Visser, 1974). In 1989 trof ik zelf de Gele aardslak aan in Hoorn: onder de heg nabij het oude kerkje (Mienis, 1992). Ik schreef destijds: 'Het voorkomen van de gelige aardslak: *Limacus flavus*, nabij het oude kerkje van Hoorn, blijft een interessante zaak.' Een beetje merkwaardige zin, want men zou daaruit kunnen opmaken dat deze naaktslak reeds eerder van deze vindplaats gerapporteerd zou zijn. Geheel tegen mijn gewoonte in heb ik de eerste vondst nabij het kerkje namelijk nooit op schrift gesteld. Pas onlangs heb ik mijn aantekeningen uit 1970 teruggevonden. Ik was pas getrouwd en verbleef samen met mijn Israëlische vrouw, indertijd een biologie-lerares, voor een week in het oude Biologische Station 'Schellingerland' in Oosterend. Volgens mijn notitieboekje trof ik op 14 augustus 1970 de Gele aardslak aan op precies dezelfde plek in Hoorn. Sindsdien schijnt er weinig veranderd te zijn, want op 29 september 2003 werd daar opnieuw een exemplaar aangetroffen, tezamen met de Grote aardslak *Limax maximus* Linnaeus, 1758, de Gewone tuinslak *Cepaea nemoralis* (Linnaeus, 1758) en de Segrijnslak *Cornu aspersum aspersum* (Müller, 1774). Het exemplaar van de Gele aardslak werd meegenomen en als bewijsmateriaal gedeponneerd in de molluskenverzameling van het Zoologisch Muse-

um Amsterdam (ZMA).

Samenvattend kan dus gezegd worden dat tot nog toe *Limacus flavus* op twee plaatsen op Terschelling is aangetroffen: eenmaal binnenshuis in West-Terschelling en drie keer in de nabijheid van de heg aan de zuid-oostzijde van het oude kerkje in Hoorn. Behalve op Terschelling is de Gele aardslak ook gevonden op twee andere Waddeneilanden: Texel en Ameland (Gittenberger *et al.*, 1984)

* In de 'Nederlandse naamlijst van de weekdieren (Mollusca) van Nederland en België (Bruyne *et al.*, 1994) wordt *Limacus flavus* de Lichte aardslak genoemd. Als reden voor deze naam wordt de kleur van het dier genoemd: flavus = geel. Het is daarom onbegrijpelijk dat de schrijvers de reeds bestaande naam Gele aardslak veranderd hebben in Lichte aardslak, vooral als men er rekening mee houdt dat niet alleen het dier zelf gelig van kleur is, maar ook het opvallend kleverige slijm. Daar deze gelige kleur een kenmerk is waaraan deze soort herkend kan worden, geef ik de voorkeur aan de oudere naam: Gele aardslak.

Literatuur

- Bruyne, R.H. de, R.A. Bank, J.P.H.M. Adema & F.A. Perk, 1994. Nederlandse naamlijst van de weekdieren (Mollusca) van Nederland en België'. 149 p. Backhuys, Oegstgeest.
- Gittenberger, E., W. Backhuys & T.E.J. Ripken, 1984. De landslakken van Nederland. 2de Druk. Bibliotheek KNNV, 37: 184 p. Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Mienis, H.K., 1992. Enkele waarnemingen betreffende landslakken op Terschelling. De Kreukel, 28(4-5): 47-52.
- Visser, G., 1968. Malacologische mededelingen van de Waddeneilanden. C.B. Ned. Malac. Ver., 128: 1370-1371.
- Visser, G., 1974. Land- en watermollusken van de Waddeneilanden tot en met 1972. C.B. Ned. Malac. Ver., 157: 241-250.

Adres van de auteur:
Zie pagina 93